

Kazimierz Jan Kling (1884 -1942)

Kazimierz Kling urodził się 29 sierpnia 1884r. w Przemyślu. Pochodził z rodziny inteligenckiej. W wieku 18 lat ukończył miejscowe gimnazjum i uzyskał świadectwo dojrzałości. Następnie rozpoczął naukę chemii na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu we Lwowie. W tym samym czasie kształcił się również we lwowskiej Szkole Politechnicznej na Wydziale Chemii Technicznej. W czasie studiów asystował profesorowi B. Radziszewskiemu. W 1908r. na podstawie końcowych egzaminów i pracy pt. „O aldehydzie para-tolyllooctowym i jego pochodnych” uzyskał stopień doktora. Ponadto w roku akademickim 1909-1910 odbył studia specjalizacyjne z chemii fizycznej pod opieką prof. Brediga w Zurychu. Do 1913r. pracował jako asystent prof. Tołłoczki w Instytucie Chemicznym Uniwersytetu Lwowskiego. Na podstawie pracy habilitacyjnej pt. „O rozkładzie i syntezie fosgenu pod wpływem cichych wyładowań elektrycznych” zakończył ten etap kształcenia.

Narodowe Archiwum Cyfrowe: „Kazimierz Kling - profesor Akademii Górniczej w Krakowie, Uniwersytetu Lwowskiego i Politechniki Lwowskiej. Fotografia portretowa.”

Źródło: <http://www.audiovis.nac.gov.pl/obraz/97349/>

Kazimierz Kling był jednym z głównych inicjatorów prac badawczych potrzebnych do uruchomienia i rozwoju przemysłu. Jako docent Uniwersytetu Lwowskiego od 1916 roku

brał czynny udział w organizacji i przeprowadzaniu prac badawczych w powstałym w tym czasie Instytucie Badań Naukowych i Technicznych „Metan” (od 1921 r. przemianowanego na Chemiczny Instytut Badawczy - ChIB). Współpracował m.in. z założycielem instytutu prof. Ignacym Mościckim i prof. Wacławem Leśniańskim, który wspominał później ich działalność: „ Była to praca pionierska w przemyśle krajowym, przez krytykę nieracjonalnych metod wynikających z konserwatyzmu fabrycznego i przez wskazanie nowych dróg a zarazem pracę pedagogiczną w wyszkoleniu pracowników twórczych”. Od 1917r. do 1939r. redagował miesięcznik „Metan” – organ instytutu (od 1921r. zmiana tytułu na „Przemysł Chemiczny”). Do 1924r. pracował na stanowisku kierownika pracowni analitycznej. W redagowanym piśmie „Metan” Kazimierz Kling opublikował kilkanaście prac własnych, m.in. o chemicznym uszlachetnianiu ropy naftowej i gazu ziemnego. We współpracy z prof. Ignacym Mościckim opracował zagadnienie rozdziału emulsji wodno-olejowych i przeróbki odpadów ropnych oraz otrzymywania bezwodnej, bogatej w parafinę ropy naftowej. Zajmował się także tematyką wykorzystania lekkich składników gazoliny w produkcji skroplonego gazu ziemnego. Wśród zainteresowań Klinga były także zagadnienia metod destylacji w niskich temperaturach węgla kamiennego i brunatnego, lignitu, torfu i łupków bitumicznych. W tym samym czasie (lata 1917-1919) pracował jako profesor nadzwyczajny chemii ogólnej w Akademii Rolniczej w Dublanach. Pedagogiem był także w Akademii Górniczej w Krakowie, gdzie w 1919r. mianowano go profesorem zwyczajnym chemii ogólnej i technicznej analizy gazów. Od 1920r. do 1929r. piastował stanowisko kierownika Katedry Chemii Organicznej na Lwowskim Uniwersytecie Jana Kazimierza.

Politechnika Warszawska

W 1929r. profesor związał się z Politechniką Warszawską. 1 września tegoż roku mianowano go profesorem zwyczajnym na Wydziale Chemicznym PW i powierzono Katedrę oraz Zakład Chemii Ogólnej. Specjalne uzdolnienia i zamiłowanie do projektowania i budowy aparatury, sprawiły, że Kling zorganizował warsztat mechaniczny w Zakładzie Chemii Ogólnej. Skonstruowany w nim prototyp aparatu analitycznego do oznaczania niskowrzących węglowodorów wzbudził duże zainteresowanie środowiska przemysłowego. (W 1936 r. na IX Zjeździe Naftowym w Boryslawiu wraz z wygłoszonym referatem nastąpiła próba użytkowania aparatu). Kazimierz Kling godnie reprezentował Wydział Chemiczny PW: w roku akademickim 1931-1932 objął stanowisko delegata Wydziału Chemicznego do Senatu Akademickiego. Natomiast w latach 1934-1935 był dziekanem tego Wydziału. Na Politechnice Warszawskiej pracował do wieku emerytalnego – 1 września 1937r.

zakończył pracę. Przez lata czynnej działalności pedagogicznej prowadził wykłady i ćwiczenia z chemii ogólnej dla studentów pierwszego roku na kilku wydziałach: Inżynierii Lądowej, Inżynierii Wodnej, Wydziale Mechanicznym, Geodezyjnym i Elektrycznym.

Profesor Kling oprócz pracy na uczelni, zajmował się także koordynacją działalności Chemicznego Instytutu Badawczego. Początkowo objął stanowisko kierownika Działu Analitycznego, następnie w latach 1935-1939 został dyrektorem tego instytutu. Nieustannie swój czas poświęcał chemicznym badaniom naukowym w obszarze zainteresowań. Z pomocą naukowców, m.in. prof. P. Schlapferem opracowali obszerną monografię nt. polskiego węgla w porównaniu z zagranicznym surowcem. Praca analityczna dotyczyła próbek węgla z 72 kopalń z polskich zagłębi. „Monografia o węglu polskim” nie została jednak wydana z powodu sprzeciwu obcych koncernów. Zyskała natomiast uznanie, gdyż stanowiła znaczący wkład w dziedzinę badań węgla w Polsce.

Wśród osiągnięć badawczych K. Klinga nie można zapomnieć o opatentowanym „sposobie wytwarzania ciekłego paliwa o dużej prężności pary”. Nowe źródło paliw płynnych postawało ze wzbogacania kaloryczności spirytusu, czyli zmieszania go z niskowrzącymi węglowodorami (eteryna, gazolina). Próby instalacji dokonano w Zakładzie Chemii Ogólnej Politechniki Warszawskiej. Zastosowani go też pomyślnie w napędzie samochodowym. Zainteresowanie patentem wykazały Stany Zjednoczone, ale działania i zniszczenia II wojny światowej nie pozwoliły na dalszy rozwój badań. Szkolenie młodych specjalistów w dziedzinie analizy oraz metodyki badań ropy naftowej i gazu ziemnego, prace nad chlorowaniem metanu oraz nad syntetycznym kauczukiem to także obszar badań profesora.

Kazimierz Kling był członkiem towarzystw naukowych, m.in. od 1935r. Akademii Nauk Technicznych, od 1934r. Towarzystwa Naukowego we Lwowie oraz Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Pracował nieprzerwanie do końca swego życia. Zmarł w Warszawie 4 czerwca 1942r. Został pochowany na cmentarzu na Powązkach.

Oprac. Justyna Antosik na podst.:

Kazimierz Kling. Przemysł Chemiczny, 1958 (37), str. 261-262.

Sylwetki profesorów Politechniki Warszawskiej : Kazimierz Kling/ oprac. Krystyna Sielecka. [Prac. Hist. BGPW – Nr 18]

Fotografia „Kazimierz Kling - profesor Akademii Górniczej w Krakowie, Uniwersytetu Lwowskiego i Politechniki Lwowskiej. Fotografia portretowa.” Zbiory NAC on-line:

<http://www.audiovis.nac.gov.pl/obraz/97349/>

Fotografia "Kazimierz Kling - profesor Akademii Górniczej, uniwersytetu Lwowskiego i Politechniki Warszawskiej. Fotografia sytuacyjna przy biurku podczas pracy." Zbiory NAC on-line:

<http://www.audiovis.nac.gov.pl/obraz/97350/>